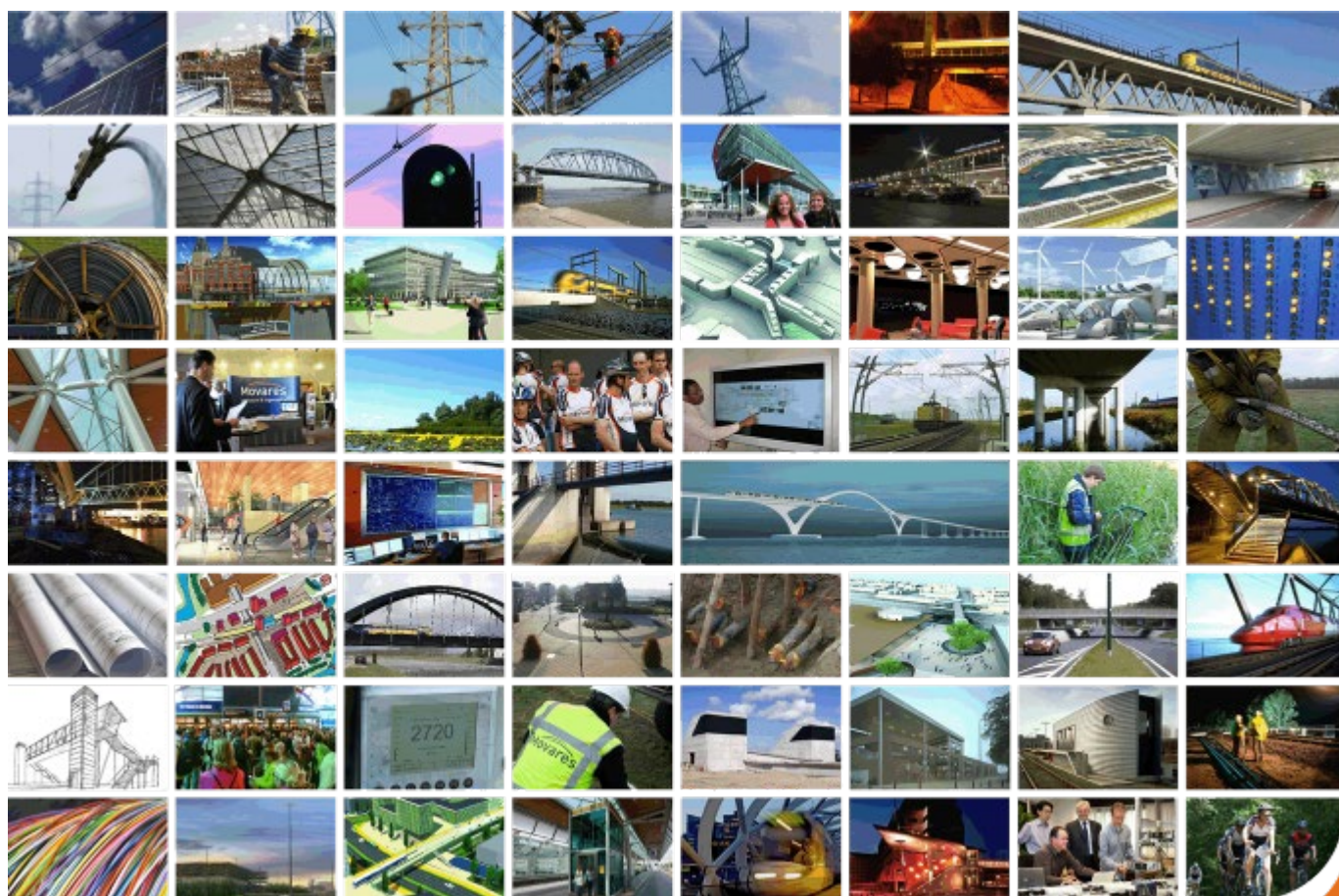

Hoekse Lijn; quick scan ecologie

Onderzoek naar beschermde soorten en gebieden

9 september 2015- Versie 3.0

Inhoudsopgave

1 Inleiding	2
1.1 Aanleiding	2
1.2 Wettelijk kader	2
1.3 Doel	2
2 Methode	3
2.1 Beschermde gebieden	3
2.2 Beschermde soorten	3
3 Locatie en activiteiten	5
3.1 Locatie	5
3.2 Activiteiten	5
4 Beschermde gebieden	6
4.1 Aanwezigheid beschermde gebieden	6
4.2 Effecten op beschermde gebieden	6
5 Beschermde soorten	7
5.1 Planten	7
5.2 Vogels	9
5.3 Grondgebonden zoogdieren	10
5.4 Vleermuizen	11
5.5 Reptielen	12
5.6 Amfibieën	12
5.7 Vissen	13
5.8 Ongewervelden	14
5.9 Samenvatting	14
6 Conclusies	15
6.1 Beschermde gebieden	15
6.2 Beschermde soorten	15
Colofon	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Ten behoeve van de spoorverbinding tussen Schiedam en Hoek van Holland “de Hoekse Lijn” worden op twee locaties in Maassluis technische ruimtes aangebracht.

1.2 Wettelijk kader

Bij een dergelijke ruimtelijke ontwikkeling is het vanuit natuurwetgeving van belang om na te gaan of er door de werkzaamheden negatieve effecten op beschermde natuurwaarden optreden. Dit betreft beschermde soorten (Flora- en faunawet) en beschermde gebieden (gebieden beschermd onder de Natuurbeschermingswet en gebieden die vallen onder de Ecologische Hoofdstructuur). Voor uitleg over het wettelijke kader wordt verwezen naar bijlage 1.

1.3 Doel

Het doel van de voorliggende quick scan is toetsing van de voorgenomen ingreep aan het wettelijk kader ten aanzien van natuur. Voorliggende rapportage betreft een quick scan waarmee een goede eerste indruk over de natuurwaarden in het onderzoeksgebied wordt verkregen. Na afronding van de quick scan is duidelijkheid verkregen over eventuele vervolgstappen: is er aanvullend veldonderzoek nodig en is het nodig om een ontheffing of vergunning aan te vragen. Indien nodig wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

De quick scan geeft antwoord op de volgende vragen:

- Komen ter plaatse en in de omgeving van de geplande werkzaamheden beschermde soorten voor?
- Wat is het effect van het project op de beschermde soorten?
- Bevinden zich in de omgeving van de geplande werkzaamheden beschermde gebieden?
- Wat is het effect van het project op de beschermde gebieden?
- Is er eventueel aanvullend onderzoek nodig?
- Is er een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig?
- Is er een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet nodig?
- Is er toestemming nodig voor werken in EHS gebied?

2 Methode

Voor de quick scan ecologie zijn de volgende werkzaamheden verricht:

- Beschrijving locatie en voorgenomen activiteiten (hfdst 3);
- Beschrijving nabijgelegen beschermde gebieden en effectbepaling van de voorgenomen ingreep op deze gebieden (hfdst 4);
- Bureaustudie, oriënterend veldbezoek, effectbepaling en vaststellen vervolgstappen ten aanzien van beschermde soorten. Deze stappen zijn per soortgroep doorlopen (hfdst 5);
- Opstellen conclusies (hfdst 6).

Hieronder wordt de gehanteerde methode voor de beschermde gebieden en beschermde soorten besproken:

2.1 Beschermde gebieden

Er is gekeken of er ruimtebeslag plaatsvindt op beschermde gebieden (Natura 2000, beschermde natuurmonumenten en EHS). Voor de effectbepaling is naast ruimtebeslag op beschermd gebied, ook gekeken naar mogelijke indirecte effecten. Dit betreft de ‘externe werking’ van het project. Dit is van toepassing op Natura 2000 gebieden. Hierbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar een eventuele (tijdelijke) toename van geluid waardoor effecten op naastgelegen beschermd gebied optreden. Op basis van de effectbepaling is aangegeven welke vervolgstappen nodig zijn. Hierbij wordt gedacht aan nader onderzoek, het aanvragen van een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet of het doorlopen van de ‘nee-tenzij procedure’ voor EHS gebied.

2.2 Beschermde soorten

Bureaustudie

Er is een inventarisatie gedaan naar bestaande verspreidingsgegevens van strenger beschermde soorten (opgenomen in tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet). Voor algemeen beschermde soorten (opgenomen in tabel 1 van de Flora- en faunawet) geldt een vrijstellingsregeling als bij ingrepen sprake is van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkelingen. Deze soorten zijn derhalve niet meegenomen in de bureaustudie.

Voor de bureaustudie zijn de landelijke verspreidingskaarten van telmee.nl en van raven.nl geraadpleegd. Als uitgangspunt hierbij is aangehouden dat wordt gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten binnen het uurhok (5 x 5 km) van de projectlocatie, en naar aangrenzende uurhokken.

Oriënterend veldbezoek

Er is op 13 augustus 2015 door een ervaren veldecoloog een bezoek aan de projectlocaties gebracht. Hierbij is middels visuele inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren op en rond de planlocaties. De inspectie vond plaats zonder gebruik van hulpmiddelen (zoals schepnet, boomcamera, batdetector, vallen). Tijdens de inspectie heeft tevens een beoordeling van potentiële geschiktheid als groeiplaats, verblijfplaats en/of foerageergebied plaatsgevonden (biotoopbeoordeling).

Effectbepaling beschermde soorten

Op basis van de gegevens uit de bureaustudie en het oriënterende veldbezoek heeft een beoordeling plaatsgevonden van de effecten van de voorgenomen ingreep op de beschermde natuurwaarden in (de omgeving van) de projectlocaties.

Vervolgstappen

Op basis van de effectbepaling zijn de vervolgstappen vastgesteld. Hierbij is per soortgroep aangegeven of er een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is. Indien nodig wordt aangegeven of er eerst nog aanvullend veldonderzoek moet worden uitgevoerd. Indien nodig wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

3 Locatie en activiteiten

3.1 Locatie

De voorgenomen werkzaamheden betreffen 2 locaties in Maassluis, provincie Zuid-Holland. Het betreffen kleine locaties waar technische ruimtes zullen worden aangebracht (genummerd 16 en 19).

Figuur 1A: Luchtfoto met hierin de ligging van planlocatie 16 met rood aangegeven.

Figuur 1B: Luchtfoto met hierin de ligging van planlocatie 19 met rood aangegeven.

3.2 Activiteiten

Op de locaties worden technische ruimtes aangebracht inclusief de daarbij behorende bestrating. Voor de werkzaamheden moeten enkele bomen en struiken worden verwijderd. Op locatie 16 is een greppel aanwezig die gedeeltelijk zal worden gedempt. Er wordt geen bebouwing verwijderd. Voor de effectbeoordeling is er vanuit gegaan dat al het groen binnen de aangegeven planlocaties (zie figuur 1) verdwijnt.

4 Beschermde gebieden

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden nabij de projectlocaties. Vervolgens wordt ingegaan op mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep op deze gebieden.

4.1 Aanwezigheid beschermde gebieden

De planlocaties liggen in de bebouwde kom en maken geen deel uit van beschermde natuurgebieden (fig. 2). Binnen een straal van 4 kilometer rond de planlocaties zijn geen Natura 2000-gebieden aanwezig. Wel zijn in de omgeving van de planlocaties verschillende gebieden aanwezig die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De planlocaties liggen op minimaal 120 meter van EHS-gebied.

Figuur 2: Ligging ecologische hoofdstructuur (groene vlakken) t.o.v. de planlocaties (rode stippen met locatienummer) (bron: www.zuid-holland.nl).

4.2 Effecten op beschermde gebieden

Natura 2000

Gezien aard van de werkzaamheden en de afstand worden er door de voorgenomen ingreep geen effecten op Natura 2000-gebieden verwacht. Er is geen vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet benodigd.

Ecologische Hoofdstructuur

Op ruim 120 meter van de planlocaties is EHS aanwezig. Er treedt geen ruimtebeslag op. Gezien de afstand, de tussengelegen spoorlijn en bebouwing en de kleinschalige aard van de werkzaamheden wordt ook niet verwacht dat indirecte negatieve effecten optreden (zoals licht, geluid, trillingen en stikstofdepositie).

5 Beschermde soorten

In dit hoofdstuk wordt per soortgroep aangegeven welke beschermde soorten er op basis van de bureaustudie en het oriënterend veldbezoek in en nabij de projectlocatie worden verwacht.

Vervolgens wordt per soortgroep ingegaan op mogelijke effecten die door de werkzaamheden op kunnen optreden. Tot slot wordt per soortgroep aangegeven welke vervolgstappen er nodig zijn (zoals maatregelen, nader onderzoek of aanvraag ontheffing). Het hoofdstuk eindigt met een overzicht van de soorten waar op de projectlocatie rekening mee moet worden gehouden.

5.1 Planten

Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de strenger beschermde soorten (opgenomen in tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet) weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van de planlocaties bekend zijn.

Tabel 1: Strenger beschermde plantensoorten die in de omgeving van de planlocaties voorkomen (bron: www.telmee.nl).

Tabel FF-Wet	Soort
2	bijenorchis
2	blauwe zeedistel
2	brede orchis
2	daslook
2	gele helmbloem
2	gevlekte orchis
3	groenknolorchis
2	grote keverorchis
2	gulden sleutelbloem
2	hondskruid
2	klein glaskruid
2	maretak
2	parnassia
2	prachtklokje
2	rietorchis
2	ruig klokje
2	schubvaren
2	steenanker
2	steenbreekvaren
2	stengelomvattend havikskruid
2	stijf hardgras
2	tongvaren
2	veldsalie
2	vleeskleurige orchis
2	waterdrieblad
2	wilde kievitsbloem
2	wilde marjolein

Tabel FF-Wet	Soort
2	zomerklokje
2	zwartsteel

Resultaten veldbezoek

Locatie 16 bestaat uit een spoorberm met een droogstaande greppel. De greppel is dichtgegroeid met riet en lisdodde. De bermen zijn begroeid met een soortenarme grasvegetatie met op de plaatselijk schralere delen soorten als glad walstro, vlasleeuwenbekje en smalle weegbree. Locatie 16 bestaat daarnaast deels uit een verhard parkeerterrein. Locatie 19 bestaat hoofdzakelijk uit gazon met enkele losstaande bomen en een klein deel van een struikengroep. Op de locaties zijn geen beschermde planten aangetroffen.

Figuur 3: Overzichtsfoto locatie 16, spoorberm met rietvegetatie. Zicht in noordwestelijke richting.

Figuur 4: Overzichtsfoto locatie 19 gazon met losstaande bomen. Zicht in zuidoostelijke richting.

Effectbespreking

Er worden geen strenger beschermde plantensoorten (opgenomen in tabel 2 of 3 van de flora- en faunawet) binnen de planlocaties verwacht. Er treden dan ook geen effecten op strenger beschermde planten op.

Vervolgstappen

Er zijn voor beschermde planten geen vervolgstappen benodigd.

Resultaten bureaustudie

In de omgeving komen 85-104 broedvogels voor waarvan 0-4 soorten opgenomen op de rode lijst (Sovon, 2002).

Resultaten veldbezoek

Binnen en rond de planlocaties zijn bomen en struiken aanwezig die geschikt zijn als broedbiotoop voor algemene broedvogels van het stedelijk gebied, zoals winterkoning, roodborst, houtduif en merel.

Binnen de planlocaties zijn geen bomen aanwezig met holten of horsten die geschikt zijn voor gebruik door vogels met jaarrond beschermde nesten. Ook is binnen de directe omgeving van de planlocaties geen bebouwing aanwezig die geschikt is voor gebruik door vogels met jaarrond beschermde nesten.

Effectbespreking

Indien er tijdens de broedperiode opgaande begroeiing wordt verwijderd kunnen hierdoor broedende vogels worden verstoord. Dit is in strijd met de Flora- en faunawet.

In de te verwijderen bomen zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig. Ook is er binnen de planlocaties geen bebouwing aanwezig. Er worden daarom geen effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten verwacht.

Vervolgstappen

Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden aan het dak van de flat en werkzaamheden waarbij bomen en struiken worden verwijderd, buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet door een ter zake kundige worden gecontroleerd of er in te verwijderen bomen/struiken/vegetatie of op het dak broedende vogels aanwezig zijn. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden.

Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de strenger beschermde soorten (opgenomen in tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet) weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van de planlocaties bekend zijn.

Tabel 2: Strenger beschermde soorten grondgebonden zoogdieren in de omgeving van de planlocaties voorkomen (bron: www.telmee.nl).

Tabel FF-Wet	Soort
3	bever
3	boommarter
2	eekhoorn
3	gewone zeehond
2	grijze zeehond
3	noordse woelmuis
2	steenmarter

Resultaten veldbezoek

Op basis van het biotoop worden diverse algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren, zoals egel, mol en huisspitsmuis binnen de planlocaties verwacht (tabel 1 soorten van de Flora- en faunawet).

Binnen de planlocaties is geen geschikt leefgebied aanwezig voor strenger beschermde soorten grondgebonden zoogdieren.

Effectbespreking

Binnen de planlocaties worden alleen algemeen beschermde soorten grondgebonden zoogdieren (tabel 1 van de Flora- en faunawet) verwacht. Deze worden mogelijk door de werkzaamheden verstoord. In de omgeving is voldoende biotoop aanwezig waar deze dieren naar kunnen uitwijken.

Vervolgstappen

Om effecten op algemeen beschermde soorten grondgebonden zoogdieren zoveel mogelijk te beperken dienen de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd vanaf één kant te worden uitgevoerd zodat aanwezige dieren in de gelegenheid zijn om te ontkomen. Dit valt onder de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet). Er hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Voor algemeen beschermde soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke projecten.

Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de strenger beschermde soorten (opgenomen in tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet) weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van de planlocaties bekend zijn.

Tabel 3: Strenger beschermde soorten vleermuizen die in de omgeving van de planlocaties voorkomen (bron: www.telmee.nl).

Tabel FF-Wet	Soort
3	baardvleermuis
3	gewone dwergvleermuis
3	gewone grootoorvleermuis
3	laatvlieger
3	meervleermuis
3	rosse vleermuis
3	ruige dwergvleermuis
3	tweekleurige vleermuis
3	watervleermuis

Resultaten veldbezoek

Vliegroutes en foerageergebied

Door de aanwezigheid van bomen en ruigtevegetatie is het goed moeilijk dat de planlocaties deel uitmaken van foerageergebied voor diverse vleermuissoorten. Door de beperkte hoeveelheid opgaande beplanting ten opzichte van de hoeveelheid opgaande beplanting in de omgeving maken de planlocaties echter geen belangrijk deel uit van vliegroutes of foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

De bomen op de planlocatie bevatten geen holten die kunnen dienen als verblijfplaats. Ook is er binnen de planlocaties geen bebouwing aanwezig. Er zijn binnen de planlocaties dan ook geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig.

Effectbespreking

De beplanting binnen de planlocaties betreft een dermate klein deel van de aanwezige oppervlakte aan potentieel foerageergebied dat een belangrijke rol voor vliegroutes of als foerageergebied is uit te sluiten.

Wel kunnen bij het gebruik van kunstlicht foeragerende en passerende vleermuizen in de omgeving worden verstoord.

Vervolgstappen

Om verstoring van foeragerende en passerende vleermuizen te voorkomen dient bij het gebruik van kunstlicht aanstraling van boomkronen, watergangen en gebouwen in de omgeving te worden voorkomen. Dit kan worden bewerkstelligd door het toepassen van gerichte verlichting.

5.5 Reptielen

Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de strenger beschermde soorten (opgenomen in tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet) weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van de planlocaties bekend zijn.

Tabel 4: Strenger beschermde soorten reptielen in de omgeving van de planlocaties voorkomen (bron: www.telmee.nl).

Tabel FF-Wet	Soort
3	muurhagedis
3	zandhagedis

Resultaten veldbezoek

Binnen de planlocaties is geen biotoop aanwezig dat geschikt is voor reptielen. Er worden dan ook geen reptielen verwacht.

Effectbespreking

Er worden geen effecten op reptielen verwacht.

Vervolgstappen

Er zijn voor reptielen geen vervolgstappen benodigd.

5.6 Amfibieën

Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de strenger beschermde soorten (opgenomen in tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet) weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van de planlocaties bekend zijn.

Tabel 5: Strenger beschermde soorten amfibieën in de omgeving van de planlocaties voorkomen (bron: www.telmee.nl).

Tabel FF-Wet	Soort
2	alpenwatersalamander
3	kamsalamander
3	rugstreeppad

Resultaten veldbezoek

De planlocaties zijn nauwelijks geschikt voor amfibieën vanwege het open karakter van de meeste beplantingen en het uitblijven van oppervlaktewater (de greppel op locatie 16 staat droog). In dichtere delen van de beplantingen kunnen passerende exemplaren van algemene soorten als gewone pad en bruine kikker worden gevonden. (tabel 1 van de Flora- en faunawet). Strenger beschermde amfibieënsoorten worden op basis van biotoop binnen de planlocaties niet verwacht.

Effectbespreking

Op de planlocaties zijn alleen algemeen beschermde soorten amfibieën (tabel 1 van de Flora- en faunawet) te verwachten. Deze worden mogelijk door de werkzaamheden verstoord. In de omgeving is voldoende biotoop aanwezig waar de dieren naar kunnen uitwijken.

Vervolgstappen

Om effecten op algemeen beschermde soorten amfibieën zoveel mogelijk te beperken dienen de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant uit te worden uitgevoerd zodat aanwezige dieren in de gelegenheid zijn om te ontkomen. Dit valt onder de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet).

Er hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Voor algemeen beschermde soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke projecten.

5.7 Vissen

Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de strenger beschermde soorten (opgenomen in tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet) weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van de planlocaties bekend zijn.

Tabel 6: Strenger beschermde soorten vissen die in de omgeving van de planlocaties voorkomen (bron: www.telmee.nl).

Tabel FF-Wet	Soort
3	bittervoorn
3	grote modderkruiper
3	houting
2	kleine modderkruiper
2	rivierdonderpad

Resultaten veldbezoek

Binnen de planlocaties was ten tijde van het locatiebezoek geen oppervlaktewater aanwezig. Aanwezigheid van vissen is daarmee uitgesloten.

Effecten

Het project is niet van invloed op het leefgebied van vissen. Directe en indirecte effecten op vissen zijn uit te sluiten.

Vervolgstappen

Er zijn voor vissen geen vervolgstappen benodigd.

5.8 Ongewervelden

Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de strenger beschermde soorten (opgenomen in tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet) weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van de planlocaties bekend zijn.

Tabel 7: Strenger beschermde ongewervelden die in de omgeving van de planlocaties voorkomen (bron: www.telmee.nl).

Tabel FF-Wet	Soort
3	rivierrombout
3	rouwmantel

Resultaten veldbezoek

Binnen de planlocaties is geen biotoop aanwezig dat van belang kan zijn voor beschermde ongewervelden.

Effectbespreking

Er worden geen effecten op beschermde ongewervelden verwacht.

Vervolgstappen

Er zijn voor beschermde ongewervelden geen vervolgstappen benodigd.

5.9 Samenvatting

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de beschermde soorten waarmee op de planlocatie rekening moet worden gehouden. Dit is gebaseerd op bestaande gegevens en het veldbezoek.

Tabel 8: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

		Tabel 1 algemene soorten	Tabel 2 Licht beschermde soorten	Tabel 3 Streng beschermde soorten	Vogels
Vogels	Broedvogels algemeen				X
Grondgebonden zoogdieren	Algemene soorten	X			
Vleermuizen	Diverse soorten, vliegrouwte/ foerageergebied			X	
Amfibieën	Algemene soorten	X			

Uit de volgende soortgroepen zijn geen beschermde soorten aangetroffen of te verwachten:

- Planten
- Vogels met jaarrond beschermde nesten
- Reptielen
- Vissen
- Ongewervelden

6 Conclusies

In onderstaande paragrafen worden de conclusies en aanbevelingen uit de quick scan besproken.

6.1 Beschermde gebieden

Er worden geen effecten op beschermde natuurgebieden verwacht. Er is geen vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet benodigd. De 'nee-tenzij procedure' voor EHS gebied hoeft niet te worden doorlopen.

6.2 Beschermde soorten

Aanvullend onderzoek

Er is geen aanvullend onderzoek benodigd.

Ontheffing Flora- en faunawet

Er is voor de uitvoering van de werkzaamheden geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is benodigd. Wel dient rekening te worden gehouden met onderstaande maatregelen.

Maatregelen

Om effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen worden in ieder geval de volgende maatregelen voorgesteld:

- Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden aan het dak of werkzaamheden waarbij bomen of struiken worden verwijderd, buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet door een ter zake kundige worden gecontroleerd of er in de te verwijderen bomen/struiken/vegetatie broedende vogels aanwezig zijn. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden.
- Om effecten op algemeen beschermde soorten kleine grondgebonden zoogdieren en amfibieën zoveel mogelijk te beperken dienen de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd van één kant uit te worden uitgevoerd zodat aanwezige dieren in de gelegenheid zijn om te ontkomen. Dit valt onder de zorgplicht.
- Om verstoring van foeragerende en passerende vleermuizen te voorkomen dient bij het gebruik van kunstlicht aanstraling van boomkronen, watergangen en gebouwen in de omgeving te worden voorkomen. Dit kan worden bewerkstelligd door het toepassen van gerichte verlichting.

Colofon

Opdrachtgever Gemeente Rotterdam
dhr. J.W.A. Dolman

Uitgave Movares Nederland B.V.

Afdeling Planontwikkeling en Bouwprocessen: Omgeving en Conditioneringoneriing

Ondertekenaar
Adviseur ecologie

Projectnummer RM003357

Versie:	3.0	Status	vrijgegeven
	Nam:	Paraaf:	Datum:
Opsteller	Drs. T.P. Seip		09-09-2015
Controleur	ir. A. H. Hoogenboom		09-09-2015

© 2015, Movares Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Movares Nederland B.V.

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

De toets is gericht p de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De soortbescherming is in de wet geregeld middels de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is geregeld middels de Natuurbeschermingswet (Natura 2000 gebieden en beschermde natuurmonumenten) en ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur middels het beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

Flora- en faunawet

Soortbescherming in Nederland is geregeld in de Flora- en faunawet. Deze wet is op 1 april 2002 in werking getreden en voorziet in de bescherming van een groot aantal in Nederland voorkomende planten en dieren.

Voor de beschermde soorten geldt een aantal verbodsbepalingen zoals weergegeven in onderstaand kader.

Artikel 8:

Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op een andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9:

Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10:

Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11:

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12:

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13:

Het is verboden beschermde planten en dieren te vervoeren of onder zich te hebben.

Zorgplicht

Naast de verbodsbepalingen voor de in de wet genoemde beschermde soorten geldt voor alle in het wild voorkomende planten en dieren in Nederland de zorgplicht (artikel 2). Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen.

Ontheffing

Bij de Flora- en faunawet kan onder voorwaarden van het verbod op schadelijke handelingen worden afgeweken met een ontheffing of vrijstelling. De beschermde soorten zijn na het inwerking treden van de AMvB artikel 75 in 2005, verdeeld in drie categorieën (tabellen) waarvoor verschillende toetsingscriteria gelden voor het verkrijgen van een ontheffing.

Tabel 1 (algemene soorten)

Het betreft beschermde soorten waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Hiervoor geldt een vrijstellingsregeling als bij ingrepen sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen.

Tabel 2 (overige / licht beschermde soorten)

Het betreft beschermde soorten waarvoor een vrijstelling geldt wanneer gewerkt wordt volgens een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Wanneer er geen gedragscode is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden. Voorwaarde is dat er geen afbreuk gedaan mag worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (populatie-niveau). Dit is de zogenaamde 'lichte toets'.

Tabel 3 (streng beschermde soorten)

Het betreft streng beschermde soorten. Dit betreft soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Daarnaast betreft het soorten die door Nederland aan deze lijst zijn toegevoegd middels een AMvB van artikel 75. Voor deze soorten wordt alleen ontheffing verleend als er aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:

- Er is geen andere bevredigende oplossing, waarbij gezocht moet worden naar alternatieven voor de locatie of voor de ingreep;
- Er is sprake van een in of bij wet genoemd belang;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van de instandhouding van de soort;
- Er wordt zorgvuldig gehandeld ten aanzien van de soort.

Deze criteria worden ook wel omschreven als de 'uitgebreide toets'.

Vogels

Vogels maken geen onderdeel uit van de tabellen. Alle vogels zijn in dezelfde mate beschermd. Broedende vogels met nesten, eieren of niet vliegvlugge jongen zijn, in navolging van de Europese Vogelrichtlijn, strikt beschermd; voor verstoring van broedgevallen wordt in principe geen ontheffing gegeven. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen (circa 15 maart – 15 augustus) plaatsvinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn. Uitzondering zijn vogels met jaarrond beschermde nesten. Voor het verstoren, beschadigen of vernietigen van jaarrond beschermde vogelnesten is altijd een ontheffing benodigd, ook als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden. Bij een ontheffingaanvraag, zal de uitgebreide toets zoals beschreven onder soorten van tabel 3 worden toegepast. Het in of bij wet genoemd belang moet in de Vogelrichtlijn zijn opgenomen. In augustus 2009 is door de Minister van (destijds) LNV nieuw beleid voor het beoordelingskader van Flora- en faunawetontheffingaanvragen aangekondigd. Met dit nieuwe beleid is een nieuwe vogellijst afgegeven. In deze vogellijst is onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (vogels van categorie 1 t/m 4) en soorten waarvoor de nesten niet jaarrond zijn beschermd, maar waarvoor wel inventarisatie gewenst is (vogels van categorie 5). Indien vogels uit de laatste groep in de projectlocatie aanwezig zijn moet een omgevingscheck gedaan worden om te kijken of in de directe omgeving voldoende alternatieven aanwezig zijn. Wanneer in de omgeving onvoldoende broedbiotoop aanwezig is, zijn ook de nesten van soorten uit categorie 5 jaarrond beschermd (min LNV, augustus 2009).

Functionaliteit behouden

Door een wijziging in de beoordeling van ontheffingaanvragen in augustus 2009, is het mogelijk om te voorkomen dat een ontheffing nodig is. Dit is het geval wanneer mitigerende maatregelen er voor zorgen dat de 'functionele leefomgeving' van dieren intact blijft. Dit betekent bijvoorbeeld dat er voorafgaand aan de ingreep nieuw leefgebied wordt gerealiseerd. Voor soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en voor vogels kan dit van belang zijn omdat er alleen ontheffing kan worden verkregen bij een beperkt aantal belangen welke in respectievelijk de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn worden aangegeven. Door uitspraken van de Raad van State (op 3 oktober 2012, uitspraak 201108112/1/A3 en 11 juli 2012, uitspraak 201104809) moet een dergelijke werkwijze echter zorgvuldig worden onderbouwd waarbij er toch sprake kan zijn van een ontheffing.

Rode Lijst

Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van EZ. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Flora- en faunawet. De Rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald (www.rijksoverheid.nl).

Natuurbeschermingswet

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet in werking getreden. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die zien op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. Directe toetsing aan de Vogel- en Habitatrichtlijn is daarmee niet meer aan de orde. Onder de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 worden de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden aangewezen en beschermd. Deze worden gezamenlijk Natura 2000-gebieden genoemd. Daarnaast worden Beschermd Natuurmonumenten en Wetlands aangewezen en beschermd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de minister van EZ. Voor alle Natura 2000 gebieden worden beheerplannen opgesteld. Deze beheerplannen maken duidelijk welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en om die gebieden.

EHS

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De SVIR vervangt verschillende rijksbeleidsstukken zoals de Nota Ruimte en de Nota Mobiliteit. De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij EHS geen sprake is van externe werking.

Provincies wijzen in hun structuurvisie de gebieden aan die onder de EHS vallen. In of in de nabijheid van EHS-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het EHS-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van de EHS vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.